

Teadke seda, mu armsad vennad! Iga inimene olgu aga kärmas kuulama, pikaldane rääkima, pikaldane vihastama. Jk 1:19

Jeesus kõneleb evangeeliumides oma kuulajatele külvajast, kes läheb põllule külvama. Osa seemet kukkus külvates tee äärde ning linnud tulid ja nokkisid selle. Osa kukkus kivisele maale, kus sel polnud palju mulda, see tärkas küll kohe, aga päikese tõustes see närtsis ja kuivas ära. Osa seemet kukkus ohakate sekka ning ohakad sirgusid ja lämmatasid selle. Osa aga kukkus heasse mulda ning see kandis vilja, mõni sada, mõni kuuskümmend, mõni kolmkümmend seemet. Jeesus lõpetab selle tähendamissõna sõnadega: Kel kõrvad on, kuulgu!

Kas meie kõrvad võtavad kuulda ja panevad tähele Jumala kõnet kui loeme ise või kuuleme pühakirja lugemisi jumalateenistustel. Ja kuhu kukuvad Jumala sõna seemned meie hingepõllul. Jumala sõna lugemine ja kuulamine eeldab enam kui vaid kõrvadega kuulmist ja teadmiseksvõtmist. See eeldab sõna kuulda võtmist, sellesse süüvimist, selle üle mõtisklemist ja ellu rakendamist. Jumala sõnal on vägi meid puudutada ja meid uueks luua, see kasvatab ja kinnitab meie usku, kutsub meid oma lootust panema Jumala peale, teenima heade tegudega oma ligimesi armastuses, palvetama teiste eest ja paluma Jumala juhtimist ja kaitset meile kõigile.

Ärgem siis unustagem ka nüüd, alanud suvekuudel Jumala elavat ja tervendavat sõna lugeda ja seda kuulda võtta. Laskem Jumalal jätkuvalt ennast nii pühakirja sõna kui ka teiste armuandide läbi puudutada, meis usku sünnitada ja sütitada, sõnal me hingepõllu heas pinnases võrsuda, selleks et see võiks parajal ajal rohket vilja kanda ning seeläbi saada paljudele õnnistuseks.

Koguduse abiõpetaja Kaisa Kirikal

Koguduse õpetaja Jaak Ausile anti üle kuldrist

“Kõik hetked, päevad ja ajad muutuvad eriliseks, kui Jumal peatab hetke ja on kohal oma vaimuga. Igast argipäevastki võib saada siis eriline päev, iga tavaline hetk muutub Jumala puudutusel eriliseks”, sõnas EELK peapiiskop Urmas Viilma oma Kaarli kirikus peetud 1. nelipüha jutluses.

9. juuni oli koguduse ja koguduse õpetaja Jaak Ausi jaoks eriline – talle anti sel päeval üle kuldrist.

Peapiiskop Urmas Viilma kuldristi üleandmisel: “Minu käes on kuldsest helkiv rist, mis ongi ka päriselt valmistatud kullast. See ei ole mitte äsja kullassepa töökojast välja tulnud. Tõsi küll selleks, et siia üks nimi peale graveerida. Aga pisut varem on siia graveeritud järgmised sõnad: “Laul 103. Konsistoriumi assessor Kaarli koguduse õpetaja A. Sommer. 1927. 1. nov. 1935 Põhja-Eesti piiskoplik vikaar.”

Artur Soomre oli Kaarli koguduse õpetaja väga pikka aega. Pärast oma esimest aastat koguduses ta küll kahtles, kas ta siin jätkab, aga ometi jätkas üle 20 aasta. Samamoodi oli ta kooliõpetaja, muuhulgas ka Kaarli Gümnaasiumis ja kogudus otsustas talle kinkida kuldristi.

Täna olen ma siin selleks, et Kaarli koguduse liikmetele anda teada, et 2. aprillil käesoleval aastal on EELK Konsistorium koguduse juhatuse avalduse alusel otsustanud anda kuldristi kandmise õigus koguduse õpetaja Jaak Ausile. See rist, mis on peaaegu 80 aastat oodanud uut kandjat, on leidnud taas omaniku.

Jaak Aus on teeninud Eesti Evangeelset luterlikku kirikut, peamiselt Kaarli kogudust, samuti juba ordineeritud vaimulikuna üle 25 aasta. Ka temal on kõik need anded ja talendid, mis olid selle kuldristi kandjal. Ka tema teab, kuidas noortega koolis ümber käia, ta teab, kuidas ustavalt teenida oma kogudust, tal on kõik eeldused selleks, et ta võiks kanda üldkiriklikult vastutust, mida omal ajal kandis Artur Soomre. Jaak Aus on olnud väga ustav Jumala teener, et pälvida see autasu ja kanda seda kuldristi.

Peapiiskop Urmas Viilma riputab koguduse õpetaja Jaak Ausile kaela kuldristi

Foto: Erik Peinar

Täna nelipüha päeval, kus me räägime vaimu, Püha Vaimu, jätkuvalt tööst kirikus, kristlikus kirikus, Kristuse kirikus, oled Sina üks selle vaimu vastuvõtjatest olnud, vastanud Kristuse kutsele *vocaccio interinale* ja saanud kirikult volituse. Sind on kutsunud ka kirik oma teenistusse. Sina Jaak Aus oled olnud ustav teenimistöös ja sinu kogudus on tahtnud oma tänu koos EELK Konsistoriumiga väljendada, et anda Sulle kuldristi kandmise õigus. Õnnistagu sind sinu teenimistöös kõigeväeline Jumal Isa, Poeg ja Püha Vaim. Amen.”

Jaak Aus jätkas tänusõnadega: “See on hästi liigutav hetk. Varem jäi Soomre elukäik minu jaoks natuke varju, sest koguduses on õpetajaid ju olnud palju. Ühel hetkel hakkasin aga uuesti

uurima, mis mees Artur Soomre oli ja millega ta meie koguduses tegeles. Kui tuli Konsistooriumi otsus, siis tekkis küsimus, et kas tõesti ajalugu kordub? Õpetaja Soomre tegevusse jäi suures osas kiriku remondiga seotu. Kuigi mina ei alustanud kiriku remonti – sel ajal oli piiskop Einar Soone meil õpetajaks – siis lõpule jõudis see minu õpetajaks olemise ajal. Sinna juurde võib tuua veel Kaarli Kooli rajamise. Mäletan meie noortetööd 1990ndate alguses, lastetööd... Õpetaja Soomre elust luges mõtlesin, et ikka peab Kaarli koguduse juures olema üks selline õpetaja, kes tegeleb samade asjadega uuesti ja palju aastaid hiljem. Kui kõnelesin kellegagi õpetaja Soomre elust, siis sain ühe soovitusel, et ärgu ma endale paati soetagu. Sest kahjuks õpetaja Soomre hukkus koos oma pojaga 1944. aasta septembrikuus, kui otsustas koos perega Eestist lahkuda. Viimasel hetkel otsustas tema abikaasa mitte minna ja jäi koos tütardega Eestisse. Mõned aastad tagasi töid Soomre lähedased kogudusele mitmed tema isiklikud esemed, nende hulgas ka kuldristi. Täna sellest päevast on kuldristi jälle selles teenimises, milleks see kunagi valmistatud oli. Tahan siinkohal tänada õpetaja Soomre lähedasi, kel oli tahe need nimelised esemed kogudusele anda. Loodetavasti eksponeerimistakse ka teised

esemed ühel päeval väärikalt. Näiteks ristimisvaagnat kasutame kõikidel ristimistel. Samuti on kiriku tagaosas J. Köleri fresko järgi maalitud maali kinkinud Soomre oma abikaasale. Nii et selline ring on täis saanud ....

Tahan rõhutada, et see kõik ei oleks võimalik ilma teieta, head koguduse liikmed. Ükski asi ei sünni ühe õpetaja tahtmist mööda, kui selle taga ei ole Jumal. See sünnib siis, kui inimestel, kes on kogudusega seotud, tunnevad ja tajuvad seda tahtet ning on sellele kaasa aidanud. Ajalugu loodetavasti selles mõttes ei kordu ja ma paati ei osta... Kindlasti ei tähenda see aga seda, et nüüd on elutöö tehtud. Head sõbrad, meil on veel palju koos minna, ja palju väljakutseid on ees, et see sama Kaarli kogudus võiks toimida ühe osana meie luterlikus kirikus ja teha seda tööd iga koguduseliikmeka kuni nõukogu- ja juhatuse liikmeteni välja. Ja teha seda tööd selleks, et seesama Issanda sõna ja armastus võiks levida selles maailmas, kus me täna oleme. Suur tänu õpetaja Soomre perele, kogudusele toetuse ja tunnustuse eest. Täna ka peapiiskop Urmas Viilma, kes mulle kuldristi üle andis. Mingem üheskoos edasi Jumala armu ja rahuga.”

Küllli Saard

Allkirjastati sihtotstarbelise toetuse leping kiriku trepi ja välisukse restaureerimiseks

Foto: Külli Saard

Tallinna linnaape Mihhail Kõlvart ja õpetaja Jaak Aus allkirjastavad lepingu

14. juunil allkirjastasid Kaarli kirikus Tallinna linna ja Kaarli koguduse esindajad sihtotstarbelise toetuse lepingu kiriku trepi ja välisukse restaureerimiseks, akende tegevuskava koostamiseks ja sellega seotud töödeks summas 57 125 eurot.

Koguduse õpetaja Jaak Aus sõnas, et tal on hea meel, et just eriti viimastel aastatel on kogudusel Tallinna linnaga hea koostöö olnud. Kirikus on palju projekte ellu viidud alates oreli kapitaalremondist kuni möödunud aastal restaureeritud kiriku peausteni välja. Sel aastal on linna toel plaanis Vabaduse väljaku poolse kiriku trepi ja lõunapoolse külguks mahukad renoveerimistööd. Kui küsida, millal remont valmis saab, siis vastus on ühene: “Mitte kunagi”. J. Aus lisas, et kirikutega paraku on nii, et kui saad tiiru peale, siis hakkad järgmisest otsast jälle peale. Järgmised tööd, mis meil plaanis, on soklitööd ja akende restaureerimine. Vajalikud ettevalmistused selleks on tehtud. Kuna see on töömahukas ja aeganõudev projekt, siis jätkub seda mitmeks aastaks.

Tallinna linnaape Mihhail Kõlvart jätkas: “Mul on hea meel, et mõni aasta tagasi me taaskäivitasime kiriku renessanssi projekti. Muidugi Kaarli kiriku kõige emotsionaalsem ja ilusam projekt oli oreli restaureerimise projekt. See, et orel valmis sai ja meid rõõmustab, on suur saavutus. Aga mida ma tahan rõhutada on see, et linna abist ei ole kasu, kui kogudus ei oleks aktiivne ja neil ei oleks seda energiat ja soovi. Meie saame olla ainult abiks, aga initsiatiiv ja tegelik töö on siit poolt. Selle eest ma soovin ka tänada. Lähtume praegu sellest, et see projekt ei ole mitte ainult üheaastane. Kiriku ehitamine ei ole ajutine, vaid käib iga-aastane tegevus.”

Koguduse kanda jääb trepi ehitusel sõiduteeni viiva jalgte ja trepiastmete ehitus.

Trepi ehitustööd algavad loodetavasti juba juulis.

Kiriku lõunapoolne külguks on juba viidud restaureerimisele. Töö teostab Tallinna linna toetusel OÜ Kuukaar.

TOETAGEM KIRIKU TREPI REMONTI

2017. aasta märtsis vajus kiriku käärkambri pool olev trepp kirikuhoone müürist lahti ja trepi üks külg varises sisse.

Vesi oli aegade jooksul trepi ja kirikuseina vahele läinud ja täidise ära uhtunud.

Vältimaks edasisi varinguid toestati sissevajunud trepi osa. Vabaduse väljaku poolse külje korrastamiseks telliti projekt.

Tänu Tallinna Linnaplaneerimise Ameti muinsuskaitse osakonna toetusele summas **49 565 €** saame selle suve teisel poolel alustada trepi remonti.

See summa katab treppide ja tugimüüride ehituse.

Koguduse kanda jääb sõiduteeni viiva jalgte ja trepiastmete ehitus. Kokku läheb see maksma **20 445 €**

Annetusi kiriku trepi remondi heaks saab teha:

Annetuse saaja: EELK Tallinna Toompea Kaarli kogudus
EE902200221040614950, Swedbank
Märksõna TREPP

Küllli Saard

Foto: Lauri Kreen

2. juunil said koguduse liikmeteks 11 noort, kelle leerikool algas juba möödunud aasta septembris.

“Panen teie õlule heas mõttes koorma. Kandke vastutust selle eest, et noortetöö võiks taas hoo sisse saada”, soovis koguduse õpetaja Jaak Aus oma leerikõnes noortele.

Noorteleeri läbiviijad Kaisa Kirikal, Kevin Kirs ja Meelis Holsting tänavad kõiki, kes selle teekonna kaasa tegid ja kutsuvad neid ka edaspidi noortetöös osalema.

Foto: Külli Saard

Kiriku lõunapoolne külguks on viidud restaureerimisele. Töö teostab Tallinna linna toetusel OÜ Kuukaar.

Möödunud aastal restaureeriti kiriku peauks ja põhjapoolne külguks.

Foto: Saima Sellak-Martinson

8. juunil toimus koguduse rahva varasuvine väljasõit. Küllastati Leesi, Loksa, Kuusalu ja Jõelähtme kirikuid.

Koos toredate reisieltskonnaga ja kohalike võõrustajatega veedeti meeleolukas päev.

Foto ja tekst: Päritel Toompere

Kaarli kogudusel on sõpruskogudusi lähemal ja kaugemal. Mitteametlikud, kuid soojad suhted on Mezaparki kogudusega Lätis, ametlikud sõpruskogudused on meil aga Põltskõves, Soomes Forssas ning Londoni külje all Beckenhamis.

Beckenhami St. George'i ja Tallinna Kaarli koguduse suhted on ennekõike muusikaalased, mis Inglismaa piirituid kirikumuusikatraditsioone arvestades on meile suur õnn. Järjekordne suhteid soojendav samm toimus **14.–18. juunil**, mil Beckenhami kogudusel käis külas Kaarli koguduse noorteansambel Maarian Lendi juhatusel. Ansambel teenis kaasa pühapäeva-hommikul jumalateenistusel ning andis kontserdi lähedalasivas St. Johni kirikus Catfordis. Kui inglased vaimustusid noorteansambli puhtast kõlast ja pehmest kõlavärvist, siis meie vaimustusime nii nende külalislahkusest kui ka pühendumusest. Siinmail on ilmselt raske ette kujutada, et Beckenhami St. George'i koguduse koor laulab aastaringelt igal pühapäeval kahel jumalateenistusel (hommikul ja õhtul) ning teeb proove igal reede õhtul.

Foto: Erik Peinar

Esimesel nelipühäl, **9. juunil**, toimus Tallinna Piiskoplikus Toomkirikus tänujumalateenistus, mille järel tunnustati teenekaid kiriku töötajaid, toetajaid ja vabatahtlikke abilisi.

Ka koguduse kammerkoor Canorus sai tunnustuse osaliseks.

JUULI KIRIKUS...

E 01. juuli kell 13:00 Missa

T 02. juuli kell 17:30 Muusikaõhtu

Mikhail Michchenko – orel, Artem Isaev – oboe (Peterburi). Sissepääs vaba.

KADUNUD JA JÄLLE LEITUD – Inimese Poeg on tulnud otsima ja päästma kadunut.

Lk 19:10

P 07. juuli kell 10:00 Missa

E 08. juuli kell 13:00 Missa

T 09. juuli kell 17:30 Muusikaõhtu

Belgia koor PerNoot. Sissepääs vaba.

HALASTAGE! – Kandke üksteise koormaid, nõnda te täidate Kristuse seadust. Gl 6:1

P 14. juuli kell 10:00 Missa

E 15. juuli kell 13:00 Missa

T 16. juuli kell 17:30 Muusikaõhtu

Liliia Pechenkina – orel (Peterburi). Sissepääs vaba.

ISSANDA TEENISTUSES – Järelikult ei ole te nüüd enam võõrad ja majalised, vaid pühade kaaskodanikud ja Jumala kodakondsed. Ef 2:19

P 21. juuli kell 10:00 Missa

E 22. juuli kell 13:00 Missa

T 23. juuli kell 17:30 Muusikaõhtu

Ilja Kudrjartsev (orel, Šveits), kaastegev tšellosolist. Sissepääs vaba.

ARMASTUSKÄSK – Nõnda ütleb Issand, kes sind on loonud: Ära karda, sest ma olen sind lunastanud, ma olen sind nimepidi kutsunud, sa oled minu päralt! Js 43:1

P 28. juuli kell 10:00 Missa

E 29. juuli kell 13:00 Missa

T 30. juuli kell 17:30 Muusikaõhtu

Toomas Bubert – viiul, Piret Aidulo – orel. Sissepääs vaba.

Tallinna Kaarli koguduses toimub

25. augustil 2019 kell 10

KULDLEERIPÜHA JUMALATEENISTUS.

Ootame kirikusse
kõiki 1969. aastal või varem
leeris käinud koguduseliikmeid.

Kui soovite osa võtta kuldleeripühast
Kaarli kirikus, siis palume end
eelnevalt registreerida
koguduse kantseleis hiljemalt 19. augustiks.

LEERIKOOL

14. september – 08. detsember 2019

www.kaarlikogudus.ee/kogudus/leerikool/

KODUNE ARMULAUD

Soovi ja vajaduse korral käivad koguduse vaimulikud ka kodus, haiglas ja hooldekodus armulauda jagamas.

Nii enda kui lähedase koduse armulaua soovist saavad koguduse liikmed teada anda kas koguduse kantseleisse või otse vaimulikule.

Diakon Saima Sellak-Martinson
5301 5848
Koguduse kantselei 6199 100

SAADA EESTPALVESOOV

Kaarli koguduse kodulehel on võimalik saata oma eestpalvesoove ka elektrooniliselt. Meieni jõudnud rõõmu- ja murepalved kantakse jumalateenistustel ühises palves Jumala ette.

Vaata lähemalt www.kaarlikogudus.ee.

KOGUDUSE KANTSELEI

E, R kell 10–13

T, N kell 10–13, 14–16

K kell 10–13, 14–18

Õpetaja Jaak Aus

Abiõpetaja Kaisa Kirikal

Diakon Saima Sellak-Martinson

Diakon Tiit Zeiger

Diakon Meelis Holsting

Diakon Kevin Kirs

Vaimulikega kohtumiseks palume ette helistada

telefon: 619 9100

e-post: tallinna.kaarli@eelk.ee

kodulehekülj: www.kaarlikogudus.ee

Facebook: EELK Tallinna Toompea Kaarli kogudus

pank: SEB EE171010022004706006

Swedbank EE392200221011214295

annetused remondi heaks:

Swedbank EE902200221040614950

annetused oreli hoolduse heaks:

Swedbank EE452200221057033689